

Výchovné a vzdělávací strategie

Přechod od reprodukce k produkci

- zlepšujeme motivaci žáků
- naším cílem je naučit žáky se učit
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení a řešení problémů
- učíme žáky všestranné komunikaci

Ve výchovně vzdělávacím procesu podporujeme skupinovou práci, při níž učíme žáky učit se, klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem. Skupinová práce vede žáky ke spolupráci, vzájemné diskusi. Žáci se učí argumentovat, tolerovat odlišné názory a asertivně komunikovat.

Zavádíme projektové vyučování – celoškolské i třídní – v jazycích, výchovách, přírodních i humanitních vědách.

Metody interaktivní výuky zapojují žáka do pracovního i vzdělávacího procesu.

Dobře se ujal metody brainstormingu, volného psaní a myšlenkové mapy.

Zavedením studentské samosprávy podporujeme u žáků odpovědnost za sebe a svět kolem sebe.

Snažíme se zprostředkovávat kontakty žáků s odborníky, státními i nestátními institucemi.

Komunikaci mezi žáky rozvíjíme rovněž pomocí dramatické výchovy, kterou včleňujeme do jednotlivých předmětů a kterou nabízíme žákům i jako mimoškolní aktivitu – liga divadelní improvizace.

V současnosti je rozpracováno zahraniční partnerství a rozvíjí se partnerství mezi školami v regionu.

Podporujeme a snažíme se zefektivnit mezipředmětové vztahy.

K dosahování klíčových kompetencí používáme tyto strategie:

Kompetence k učení:

a) reflexe učebního procesu

♦ žáci jsou vedeni k tomu, aby sami posoudili úroveň svých znalostí a dovedností (učí se zachytit pokrok ve svém vzdělávání, učí se hodnotit se vzájemně), po individuálním výkonu jsou žáci vybízeni k sebehodnocení podle předem daných kritérií, při skupinové práci jsou žáci vedeni k tomu, aby dokázali zhodnotit výkon svých spolužáků po stránce formální a obsahové, po projektových dnech a různých školních akcích jsou žáci vždy vyzváni k anonymnímu konstruktivnímu písemnému vyjádření, které je následně umístěno na hlavní nástěnce školy

♦ v seminářích žáci zpracovávají samostatné práce, při kterých využívají získaných znalostí (zpracování dotazníku pro malý sociologický průzkum, založení fiktivní firmy, herbář aj.)

♦ žáci mají možnost účastnit se soutěží a olympiád, kde mohou porovnávat své znalosti a dovednosti s ostatními mladými lidmi

b) motivace k učení

♦ učitelé účinně podporují výuku praktickými činnostmi – laboratorní práce, zpěv, hra, výtvarné práce, práce s médii, instrumentální hra, studentská rada – a zvyšují v žácích zájem o obor a motivují je k dalšímu studiu

♦ škola organizuje exkurze (dějepisné, přírodovědné), soutěže a olympiády (literární, jazykové, dějepisné, zeměpisné, přírodovědné), žáci se pravidelně účastní výstav, koncertů, divadelních a filmových přestavení.

♦ škola zajišťuje jazykové a poznávací pobyty v zahraničí, ve spolupráci se Salesiány Dona Bosca duchovní obnovy

c) práce s informacemi

♦ žáci se učí kriticky přistupovat k informacím, rozlišovat podstatné od nepodstatného, vypracovávají výtahy, výpisy, referáty, eseje, seminární práce, učí se svou práci hodnotit a debatují s učitelem o vhodném postupu a svém pokroku

♦ učitel vede žáky k dovednosti efektivně předávat informace ostatním žákům prostřednictvím jejich samostatných výstupů ve vyučovacích hodinách (práce s hlasem, tělem, motivace posluchačů, kreativnost ve zpracování informací – dramatika, mediální podpora, atlasy, mapy, slovníky, artefakty aj.)

♦ žáci mají k dispozici Informační centrum (příruční knihovna a studovna), PC učebnu, školní knihovnu, multimediální učebnu, učitelé je vedou k tomu, aby je využívali, museli je navštěvovat a pracovat s různými zdroji informací (knihy, časopisy, internet, televize)

Kompetence k řešení problémů

♦ učitelé vedou žáky, aby samostatně navrhovali varianty řešení problému; používají metod programu RWCT (Čtením a psaním ke kritickému myšlení) – brainstorming, volné psaní, myšlenková mapa

♦ ve škole je podporována skupinová práce, kdy žáci diskutují o problému a navrhují vhodná řešení

♦ učitelé vedou žáky ke schopnosti vidět problém z různých úhlů pohledu – dramatická výchova, divadelní improvizace, projekt Jeden svět na školách

♦ výuka filozofie přispívá k holistickému (celostnímu) pohledu žáka na problém, nutí žáka odhalit různé možnosti jeho řešení

♦ učitelé vedou žáky ke schopnosti kriticky zhodnotit různé přístupy k řešení problémů (řízená, strukturovaná, volná diskuse, debata, beseda s odborníkem)

♦ ve škole pracuje žákovská samospráva – Studentská rada; žáci se učí vyhledávat a řešit celoškolní problémy, pracovat v týmu, spolupracovat s vedením školy (schránka důvěry, schůze a akce SR)

♦ škola umožňuje žákům prostřednictvím dotazníků účastnit se tvorby školních dokumentů (školní řád, pravidla hodnocení, klasifikace), žáci sami podávají návrhy a promýšlejí řešení

Kompetence komunikativní

♦ ve škole se používá skupinová práce, žáci se učí pravidlům efektivní diskuse, aktivnímu naslouchání a zpětné reprodukci slyšeného

♦ žáci si pod vedením učitele sami určují pravidla komunikace v třídním a celoškolním kolektivu

♦ škola organizuje každoroční adventní koncert, školní akademii, účastní se uměleckých přehlídek, kde žáci sami moderují, vystupují a prezentují sebe samé a školu

♦ žáci se seznamují s teorií personální komunikace, s jejich přednostmi i úskalími, v některých předmětech (ČJ, AJ, NJ, ŠJ, ON,SV) prakticky nacvičují efektivní párovou a

skupinovou komunikaci, soulad verbální a neverbální složky komunikace, způsoby řešení konfliktu a asertivní vyjednávání, učí se zásadám písemné komunikace – žádost, životopis, e-mailová zpráva

- ♦ žáci se (zejména v VO a SV) teoreticky a prakticky seznamují s masovou komunikací, kriticky hodnotí klady a zápory masové komunikace (médiu – televize, rozhlas, noviny, časopisy, reklama, internet), učí se dešifrovat sdělení, analyzovat je obsahově a stylisticky, nacházet stereotypy, manipulativní argumentace, klišé

- ♦ na škole funguje Filmový klub, kde žáci pod vedením učitelů pořádají filmová představení umělecky a obsahově hodnotných filmů; řízené projekce s besedami umožňují žákům komunikovat prostřednictvím uměleckých obrazů se světem a s historií a zvyšují jejich citlivost k okolí a ke světu

- ♦ žáci se pod vedením učitelů podílejí na výzdobě školy, na vhodných místech umísťují své skupinové nebo třídní projekty, aktivně využívají školní rozhlas např. ke svolávání SR nebo k relacím zaměřeným na významná výročí

Kompetence personální a sociální

- ♦ na škole působí spirituál školy, výchovný poradce a metodik sociálně patologických jevů

- ♦ škola průběžně pořádá duchovní obnovy, na kterých se žáci blíže osobně poznávají

- ♦ žáci mají možnost každoročního třídního výletu, který přispívá k utužení kolektivu a sebepoznání v náročných životních situacích

- ♦ škola má svůj sociální program, který zahrnuje mimoškolní aktivity žáků k potřebným skupinám spoluobčanů či k jednotlivcům

- ♦ ve škole pracuje žákovská samospráva – Studentská rada

- ♦ škola zajišťuje mimoškolní zájmovou činnost (výtvarné kroužky, sborový zpěv, divadelní improvizaci, jazykové kurzy, sportovní kroužky, fotokroužek, filmový klub, kroužek informatiky)

- ♦ škola zabezpečuje preventivní program, zaměřený na zdravý životní styl a protidrogovou prevenci

- ♦ škola ve spolupráci s lékaři vede žáky k odpovědnému partnerství a rodičovství pomocí projektu Výchova k manželství a rodičovství

- ♦ škola každoročně organizuje 2 – 3 celoškolní projekty (projektové dny), které posilují spolupráci mezi žáky a třídními kolektivy

Kompetence občanské

- ♦ ve všech ročnících je povinně zařazena náboženská výchova, která vede ke správné hodnotové orientaci v životě

- ♦ výuka je často doplňována návštěvami odborníků z praxe (hasiči, horská služba, policie, drogoví preventisté), od nichž žáci získávají znalosti a dovednosti z těchto oblastí (OČMU)

- ♦ žáci pravidelně navštěvují společenské instituce – soudy, magistráty, úřad práce, vězení

- ♦ v určitých předmětech jsou seznamováni s vývojem postavení jedince ve společnosti, s právy a povinnostmi občana ČR a EU

- ♦ v některých předmětech se seznamují s postavením člověka v přírodě a ve světě, hledají globální konflikty, problémy a sami se zapojují do jejich řešení (sbírky, charitativní akce, adventní koncerty, petice)

♦ na škole funguje ekologický program, který vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí (separace odpadu atd.)

Kompetence pracovní

♦ vedeme žáky k péči o pomůcky při laboratorních cvičeních, péči o sportovní výstroj při pořádání sportovních kurzů

♦ žáci v různých předmětech a ročnících zpracovávají ročníkové práce a tím získávají návyky pečlivé práce a práce s výpočetní technikou.

Komentář:

Zajímavě pojaté zpracování výchovných a vzdělávacích strategií jako společných postupů všech učitelů, kterými utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků. Velmi podnětný je úvod, který seznamuje s celkovou atmosférou ve škole.

Strategie uváděny vždy k rozvíjení každé klíčové kompetence. velmi podrobně jsou zpracovány výchovné a vzdělávací strategie při rozvíjení kompetencí k učení.

Specifikem biskupského gymnázia je činnost spirituála školy a organizace týdnů duchovní obnovy, které vedou k bližšímu poznání sebe sama, svých spolužáků a učitelů. Významný je sociální program školy, který vede žáky k práci pro sociálně a zdravotně potřebné občany a na velmi vysoké úrovni rozvíjí kompetence sociální, personální a občanské.